

ESTER ROXBERG

SIDAN 1

De vita skjortorna

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Luka går i nian och längtar efter att börja gymnasiet och slippa skolan i den lilla byn där han bor. Klasskamraterna Elis, Anton, Johan och Mange har på sig vita skjortor, de har rakat av sig håret och lyssnar på Ultima Thule. Under historielektionerna, när läraren berättar om nazismen, viskar de *Sieg Heil* och gör Hitlerhälsningar i smyg. Luka är från Bosnien och håller inte alls med dem om deras åsikter, men han vågar inte protestera. Den enda som vågar protestera är Kitty. Luka önskar att han var lika modig som hon.

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang. (SV åk 7–9)
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 7–9)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå olika texter. Sökläsning och läsning mellan raderna. (SV åk 7–9)
- Strategier för att skriva olika typer av texter och hur man anpassar innehållet till olika mottagare. Olika sätt att bearbeta egna texter till innehåll och form. (SV åk 7–9)
- Berättande texters budskap och uppbyggnad med miljö- och personbeskrivningar samt dialoger. (SV åk 7–9)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läsa, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.

DISKUTERA

Status

- Luca och Kitty har låg status. Hur märks det?
- Gänget med vita skjortor har hög status, Hur märks det?

Mod

- Vad är det som gör att Luka till slut vågar stå upp mot Anton och de andra?
- Vilka personer i boken tycker ni är modiga? Varför?

Rasism

- Gänget med de vita skjortorna beskrivs som rasister. Hur märks det?
- Hur tycker du att busschauffören och läraren borde ha reagerat på musiken och Hitlerhälsningarna?
- Varför gjorde de inte det?

Vad händer sedan?

- Vad kommer att hända med Luka?
- Vad kommer att hända med Kitty?
- Hur kommer Anton och de andra att reagera nästa gång de träffas?

FACIT

LÄSFÖRSTÅELSE

Kapitel 1

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vem pratar Lukas pappa med?
Han pratar med Lukas faster som bor i Bosnien.
2. Vad arbetar Lukas pappa med?
Han städar på sjukhuset på nätterna.
3. Hur ser Luka ut?
Han har snedlugg, smilgropar och bruna ögon.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

4. Varför missade Luka bussen med flit?
Han vill inte gå till skolan.
5. På vilka sätt är Luka inte som de andra killarna?
Han har inte vit skjorta och rakat huvud och han åker inte på fotbollsläger.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

6. Hur ska Luka kunna stå ut?
Eget svar.

Kapitel 2

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

7. Varför åker Luka buss till skolan?
Han bor på landet, en mil från skolan.
8. Vad spelar gänget för musik?
De spelar musik med bandet Ultima Thule.
9. Vad gör busschauffören?
Han sätter på egen musik.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

10. Varför låtsas Luka att han är kompis med Elis, Anton och de andra killarna?
Han är rädd för vad de ska göra om han säger emot dem.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

11. Varför gör busschauffören ingenting när Anton hotar honom med kniv?
Eget svar.

Kapitel 3

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

12. Vad handlar historielektionen om?
Den handlar om andra världskriget.
13. Vad heter boken de läser?
Om detta må ni berätta.
14. Hur många räcker upp handen när läraren frågar vilka som sett Hitlerhälsningarna?
Ingen räcker upp handen. (Det är bara Kitty som räcker upp handen.)

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

15. Hur visar gänget i vita skjortor att de har andra åsikter än läraren?
De viskar Sieg Heil och gör Hitlerhälsningar.
16. Varför gör Luka detsamma trots att han inte håller med?
Han orkar inte bry sig och vill inte bråka.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

17. Varför vågar Kitty säga ifrån, men inte Luka?
Eget svar.

Kapitel 4

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

18. Vad vill Luka göra när han kommer hem?
Han vill äta mackor framför teven och titta på Kittys bilder.
19. Vad vill gänget att han ska göra?
De vill att han ska bränna ett exemplar av boken "Om detta må ni berätta".

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

20. Hur märks det att Luka tycker om Kitty?
Han längtar efter att få se hennes nya bilder på Instagram.
21. Varför önskar Luka att han fick vara en sparv?
För att slippa följa gängets order, slippa göra saker han inte vill.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

22. Vad menar Luka med att gänget ser honom som "deras lilla husdjur"?
Eget svar.

Kapitel 5

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

23. Vilka är på festen på fritidsgården?
Lukas klasskompisar, deras äldre syskon och Kitty är på festen.
24. Vad har Luka gjort med sitt hår? Varför har han gjort det?
Han har rakat av det. Han vill se ut som de andra i gänget.
25. Vad vill Antons bror att de ska göra?
Han vill att de ska bränna upp ett hus där det bor flyktingar.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

26. Varför tror Luka att han ska svimma?
Han tycker att Antons bror har gått för långt och vill inte följa med.

Kapitel 6

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

27. Vad gör gänget?
De går mot huset vid rondellen.
28. Vad gör Luka och Kitty?
De följer efter dem.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

29. Varför tror du att Anton får sin bror att sluta?
Eget svar. Förslag: Han ser Luka som en vän trots allt.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

30. Varför tror du att Luka plötsligt vågar säga vad han tycker?
Eget svar.
31. Hur skulle du ha reagerat om du hade varit med på festen?
Eget svar.